

Nostre Ideal

PERIÒDIC DE CULTURA

Redacció i Administració:
Berenguer III, 8

Preu de l'exemplar
15 cèntims

Dels treballs publicats en són
responsables llurs autors

Una gran democràcia

Durant la primera quinzena d'aquest novembre estigué fixada principalment l'atenció pública del món civilitzat sobre les eleccions presidencials que el dia 6 en els Estats Units del Nord d'Amèrica es celebraven.

Quin bell espectacle polític en aquell dia el d'aquell poble.

Els ciutadans d'aquells quaranta cinc estats lliures i autònoms en tot el què a la vida privativa de cada un es refereix però units per tot quant és per a tots d'interès general, com és per exemple el comerç exterior, la diplomàcia, l'exèrcit, la marina, les vies fèrries d'interès general, etc... triaven en aquell dia l'home que en els quatre anys que vénen ha de regir els destins de la Federació.

Com avui dia la gran majoria de les nacions civilitzades, els estats Estats-Units tenen adoptada, des de la seva naixença, la república com a forma de govern. Són els ciutadans els qui esculleixen amb el seu vot per a cap de l'Estat l'home que creuen que reuneix major aptitud i bona voluntat per a ocupar aquest alt lloc. No fien a l'atzar l'elecció d'aquest individu; no creuen que sigui garantia suficient d'intel·ligència, virtut, patriotisme i bona voluntat l'ésser fill de son pare encara que a aquest li diguin rei.

Els cultes ciutadans d'aquella gran República americana es fixen amb les condicions personals i amb l'orientació dels candidats per a nomenar llur President i així hem vist, en la lluita pasada, que una de les causes que més ha contribuït al triomf del republicà Herbert Hoover sobre el seu contrincant el demòcrata Alfred E. Smith ha estat que el primer és tingut per decidit partidari de la llei seca, llei que molts d'aquells lectors creuen, potser equivocadament, eficaç per a combatre l'alcoholisme,

gran flagell d'aquell poble el qual no es mostra com es mostra el català, moderat en l'ús de les begudes espirituoses.

Una gran campanya a favor i en contra de cada un dels contrincants precedeix sempre en aquell país l'elecció del President i per aquesta campanya oral i de premsa es gosa de la màxima llibertat. Excepció feta dels cassos de perill imminent d'alteració de l'ordre públic, tots els mitings electorals i polítics són permesos i no han de passar en aquell país per la censura prèvia els periòdics, car les lleis preveuen que ora l'ors i diaris poden dir coses que si no convé que sien publicades a governants prevaricadors és de gran conveniència que siguin conegudes pels ciutadans, que ningú en aquest món és prou savi i prou sant per a poder ésser tingut per dictaminador infal·lible. Pot haver-hi de vegades extralimitacions en l'ús d'aquesta llibertat però per això tenen, com tots els païssos civilitzats, un Codi penal i un poder judicial per a aplicar-lo.

Una característica cal fer notar de la República nordamericana que la diferencia d'altres repúbliques, de la francesa per exemple. El seu President és elegit directament pel poble, no pels diputats i senadors reunits en Assemblea, i el seu comès no és, com a França i a Portugal, com el d'un rei constitucional sinó que exerceix en tota la seva plenitud el poder executiu sense que les Corts tinguin sobre ell cap poder de fiscalització. Fa també, com si diguéssim, de President de Consell de Ministres i escolleix lliurement els seus ministres-secretaris.

Aquest gran poder de què està invertit podria temptar-lo a erigir-se en dictador permanent. Per a evitar aquest perill la Constitució nordamericana estableix que cap president podrà ésser reelegit.

Aquest número ha passat per la censura

Unitarisme i Federalisme

Les passades eleccions presidencials dels Estats Units i República Argentina han demostrat una vegada més al món l'excel·lència del règim democràtic sobre cap altre. Les dos grans Repúbliques federals, han palesat davant el món que el sufragi universal per a elegir el cap de l'Estat i també els caps de cada Estat o territori federat, és avui per avui encara el millor de tots els sistemes i que la gran prosperitat de que frueixen les dues Repúbliques es basa principalment en la magnificència del seu sistema polític.

Els unitaris, tant monàrquics com republicans, creuen que la unitat de la Pàtria depèn de que no es relaxin els vincles existents entre els diversos territoris que composen l'Estat unitari quin bell exemple els dóna de lo contrari el bonic símbol de la magrana en la què tots els grans estan separats l'un de l'altre i en canvi tots formen part d'una sola unitat, i les abelles que totes tenen les seves cel·les separades i en canvi totes juntes formen un tot homogeni: una veritable República. La unitat no és la uniformitat, deia en Pi i Margall. Un seria l'Estat encara que cada estat confederat tingués la seva constitució, sempre que el govern central estés encarregat de servir els interessos nacionals de tota la confederació i en el respecte mutu d'uns estats pels altres resideix la suprema garantia de la unitat i de l'ordre. I segueix dient: ¿On pot trobar-se un sistema més lògic, més liberal i més flexible? La humanitat entera pot unir-se i organitzar-se pels vincles federals.

¿Quin altre sistema en veritat pot atribuir-se aquesta facilitat d'unir les grans nacions, elles amb elles, acabant per sempre més amb les guerres i tota altra mena de violències? Lo que no fou ni és possible per l'espasa d'un emperador, ho pot ésser per aquests principis nostres tan nacionals.

L'imperi romà va intentar subjugar tot el món aleshores conegut i va fracassar; l'Emperador Napoleó I tampoc va reeixir de la seva empresa de formar un gran imperi europeu. Sols la República federativa de tots els estats i nacions del món podria en un avenir, molt llunyà per desgràcia, conseguir el que ells amb son gran poder no pogueren assolir.

E. R.

Pompeu Fabra

Quan la llengua catalana gosava de la màxima distinció; quan era la llengua pròpia dels reis de la casa de Barcelona i era usada exclusivament i oficial a Catalunya, València i Mallorca i era emprada pels Bernat Metge, Ausias March, Ramón Llull, etc. havia anat assolint certa unitat ortogràfica.

Després vingué per la nostra parla un hivern de dos segles de durada. Fou arreconada i excelsa dels centres oficials i solament en alguns llibres de pietat era mantinguda. Mancat de conreu literari el català d'aleshores es correpè: el lèxic, la sintaxi i l'ortografia d'aquells llibres pietosos en són bona prova.

A l'aparèixer el nostre Renaixement, a mitjans del passat segle, els conreadors de les lletres catalanes es multiplicaren prodigiosament i en aquest conreu, algun d'ells, com Mn. Jacinte Verdaguer per exemple, hi conquistaren glòria.

Però amb dos segles d'ús en les lletres del castellà els catalans ens havíem acostumat a paraules i girs castellans i en rependre l'us literari del nostre idioma, en ortografia estàvem completament desorientats. Cada escriptor tenia la seva especial i el poc lletrat que volia usar en l'escriptura la llengua que parlava no sabia pas quina adoptar.

Per això s'imposava l'unificació d'aquesta ortografia, sobretot si es volia estendre l'ús escrit del català.

Fent-se'n càrrec l'Institut d'Estudis Catalans nomenà una Comissió de filòlegs i literats per a què dictés unes normes per a unificar l'ortografia de les seves publicacions principalment. Aquestes Normes de l'I. d'E. C. apareixien a l'any 1913 i han estat des d'allavors adoptades per la quasi totalitat de periòdics i autors de Catalunya i per l'uniformitat ortogràfica que han portat han contribuït poderosament al floreixement de l'edició catalana d'avui.

Un home ha estat l'ànima d'aquest sistema ortogràfic, En Pompeu Fabra que ha dedicat la seva vida a estudiar gramaticalment la nostra llengua i a la seva aptitud, al seu entusiasme i a la seva constància es deu principalment l'alt grau de puresa que ha assolit el català literari.

Per això trobem molt encertat l'homenatge que es projecta a aquest català benemèrit.

Sorteig per als nostres subscriptors

VINT-I-UN PREMIS

Tindrà lloc el tercer diumenge de Desembre dia 16, prenent per base els números dels rebuts de subscripció del mes de Novembre.

P R E M I S

Primer: «Parlaments a les Corts Catalanes».

Segon: «Les Ciències en la vida de la Llar» per Rosa Sensat.

Tercer: «Llibre de les Dones» per Jaume Roig.

Quart: «Història de Catalunya» per Ferran Soldevila.

Cinquè: «Geografia de Catalunya» per Pere Blasi.

Sisè: «Història de la cultura catalana» per Ll. Nicolau d'Olwer.

Del setè a l'onzè: «Vida abreujada del Beat Ramón Llull» per Mn. Llorenç Riber.

Del dotzè al vint-i-unè: «Els Teixits» per J. Carreras Palet.

El sorteig del dia 18 d'aquest mes donà el següent resultat:

Primer: Núm. 42.

Segon: Núm. 32.

Tercer i quart: Núms. 43 i 22.

Cinquè i sisè: Núms. 61 i 52.

Setè: Núm. 3.

Del vuitè a l'onzè: Núms. 7, 57, 56 i 8.

Del dotzè al setzè: Núms. 9, 55, 11, 13 i 19.

Del dissetè al dinovè: Núms. 50, 46 i 45.

Vintè i vint-i-unè: Núms. 23 i 25.

Del vint-i-dosè al vint-i-setè: Núms. 27, 44, 28, 33, 34 i 18.

NOTICIARI

Estan ja preparant-se colles per al Ball de Gitanes del proper Carnestoltes.

Promet ésser com el passat una gran festa i havent promès En Josep Busquets la direcció d'algunes, és d'esperar que també veurem trossos de molt bon gust.

Diumenge passat es traslladaren a Granollers per a presenciar el partit de futbol entre el Mollet i el Granollers, final de campionat, més de cinc cents molletans,

Portant sols el Granollers un punt d'avantatge sobre el Mollet, l'equip que resultés vencedor en aquest encontre assolí el campionat. Per això era tan gran l'interès.

Un incident que l'àrbitre no sabé resoldre amb justícia provocà, als quinze minuts de joc, la retirada de l'equip molletà. Després la intransigència dels del Granollers impossibilità una solució.

Ara potser el Granollers resultarà campió però un campionat guanyat d'aquesta manera no pot satisfer els granollerins.

Tothom recordarà l'incendi grandíols que per l'agost passat cremà masies i boscos de Les Gavarres.

Nombroses famílies quedaren sense casa i a la misèria.

Per a alleujar la seva desgràcia una subscripció és, ja fa dies, oberta.

Mollet que, com calia, sabé contribuir a socórrer les víctimes de Madrid i Melilla, organitzant dies enrera un festival, hauria de fer també quelcom a benefici d'aquests nostres germans de Les Gavarres. Una capta en ocasió d'una audició de sardanes, per exemple.

Com a catalans hi estem més obligats. La caritat ben ordenada...

Nosaltres traspasarem a la subscripció oberta les quantitats que destinades a aquests desgraciats se'ns entreguin.

S'ha senyalat la diada de Cap d'any per a la sortida del primer número del nou rotatiu català de Barcelona «El Matí».

Els escriptors per al mateix han estat triats entre lo millor de la capital catalana i entre ells hi figuren Josep M.ª Capdevila, director de «La Paraula Cristiana» i Josep M.ª Junoy, director de «La Nova Revista».

En la nostra Redacció ens encarreguem de subscriure a aquest nou diari els molletans que ho desitgin.

Els Srs. Director i Administrador de «La Veu de Catalunya» foren detinguts i darrerament alliberats.

El motiu de la detenció fou l'haver escrit en francès una carta que el Cònsol de Noruega demanà que li fos dirigida en castellà, carta que demanant uns informes comercials a ell com a altres Cònsols de Barcelona, havia estat dirigida en català.

250

Hostal "La Marinette"

375
12
380

250
15
265

Hostal "La Marinette"

RESTAURANT-BAR

MOLLET DEL VALLES

PLAÇA MERCADAL

SERVEI ESMERAT

TELÈFON 3440

CONFITERIA - PASTISSERIA - ULTRAMARINS

J. FORTUNY

Cafès * Xampanyes * Vins * Licors de totes menes

Plaça Prat de la Riba, 9
Gaietà Ventalló, 2

TELÈFON 23
MOLLET DEL VALLÉS

Productes per a l'Avicultura i Ganaderia marca RAUXOL: Farina de Carn, Farina de Peix, Farina d'Os i Farina d'Alfals

JOSEP SEGRET BOU

Despatx i Venda: Jacinte Verdaguer, 12

MOLLET

URALITA

MADRID

Plaça Salesas, 10

BARCELONA

Plaça A. López, 15

Teules de 2'50 m. i de 1'85 m. per 1'14 m.

Teules de 1'20 m. llarg per 75 cm. ample

Canons per a desaiguar des de 6 fins a 25 cm. diàm.

Canalons per a recullir aigües, de varies amplades i llargades

Dipòsits des de 60 fins a 1000 litres de cabuda

Exigiu sempre la marca de garantia

URALITA que porten totes les planxes

Agència i Magatzem de Mollet
Ociavi Tapias * Jaume I, 76 i 82

Xarop Hipofosfits

FOZ

De bon gust i resultats immillorables

Els adobs i matèries per a fer-ne de la casa

Abonos Espinàs S. A.
els trobareu a

CAN VILARROSAL

BAR MOLLET Restaurant
SALVADOR LLAVINA i Refrescos

Especialitat en àpats per a casaments i bateigs

Punt de reunió dels Sportmens

Berenguer III, 99

MOLLET